

**LATVIJAS
LAUKU KOPIENU
PARLAMENTS**

Vai Latvijas lauki kļūs pagātne?

LZA akadēmiķe, VPP EKOSOC-LV projekta
vadītāja

Baiba Rivža

Programmas izaicinājumi

Izmantojot valsts atbalstu un iespēju veikt plašus **starpdisciplinārus pētījumus** sabiedrības attīstībai svarīgos jautājumos (izglītība, inovācijas procesi, zināšanu ekonomika, demogrāfija, valsts un sabiedrības institūciju attīstība, u.c.), programmai ir jāspēj:

- attīstīt **zināšanu bāzi** un cilvēkkapitālu sociālajās zinātnēs;
- **veidot** spēcīgas sociālo **zinātņu skolas**, nodrošināt to saikni ar citām zinātņu nozarēm, izglītību un sabiedrības pārvaldības institūcijām;
- radīt zināšanu bāzi **lēmumu pieņemšanai** tautsaimniecības transformācijai virzienā uz viedo attīstību.

VPP EKOSOC-LV sadarbības institūcijas Latvijā

Pētījumi sadalīti blokos: telpiskā attīstība, ekonomiskā attīstība, sabiedrības attīstība, tiesiskais ietvars

TAUTSAIMNIECĪBAS TRANSFORMĀCIJAS KONCEPCIJA

**BLOKS:
TELPISKĀ ATTĪSTĪBA
B.RIVŽA**

5.2.3.; 5.2.8.; 5.2.9.

ATSLĒGAS VĀRDI:

- **VEDAIS REĢIONS**
- **LAUKU TELPA**
- **EKOTEHNOLOĢISKĀ PĪEEJA**

**BLOKS:
EKONOMISKĀ
ATTĪSTĪBA
J. KRŪMIŅŠ R. POČS**

5.2.1.;5.2.2.;5.2.7

ATSLĒGAS VĀRDI:

- **KONKURĒTSPĒJ
A**
- **INOVĀCIJA**
- **EKSPORTS**

**BLOKS:
SABIEDRĪBAS
ATTĪSTĪBA
S. KRUKS**

5.2.4.;5.2.5.;5.2.6

ATSLĒGAS VĀRDI:

- **SABIEDRĪBAS
ATAUDZE**
- **SABIEDRĪBAS
INTEGRĀCIJA**
- **VĒRTĪBAS**

Ā. MEIKALIŠA

Nepieciešamās tiesiskā regulējuma izmaiņas 5.2.10.

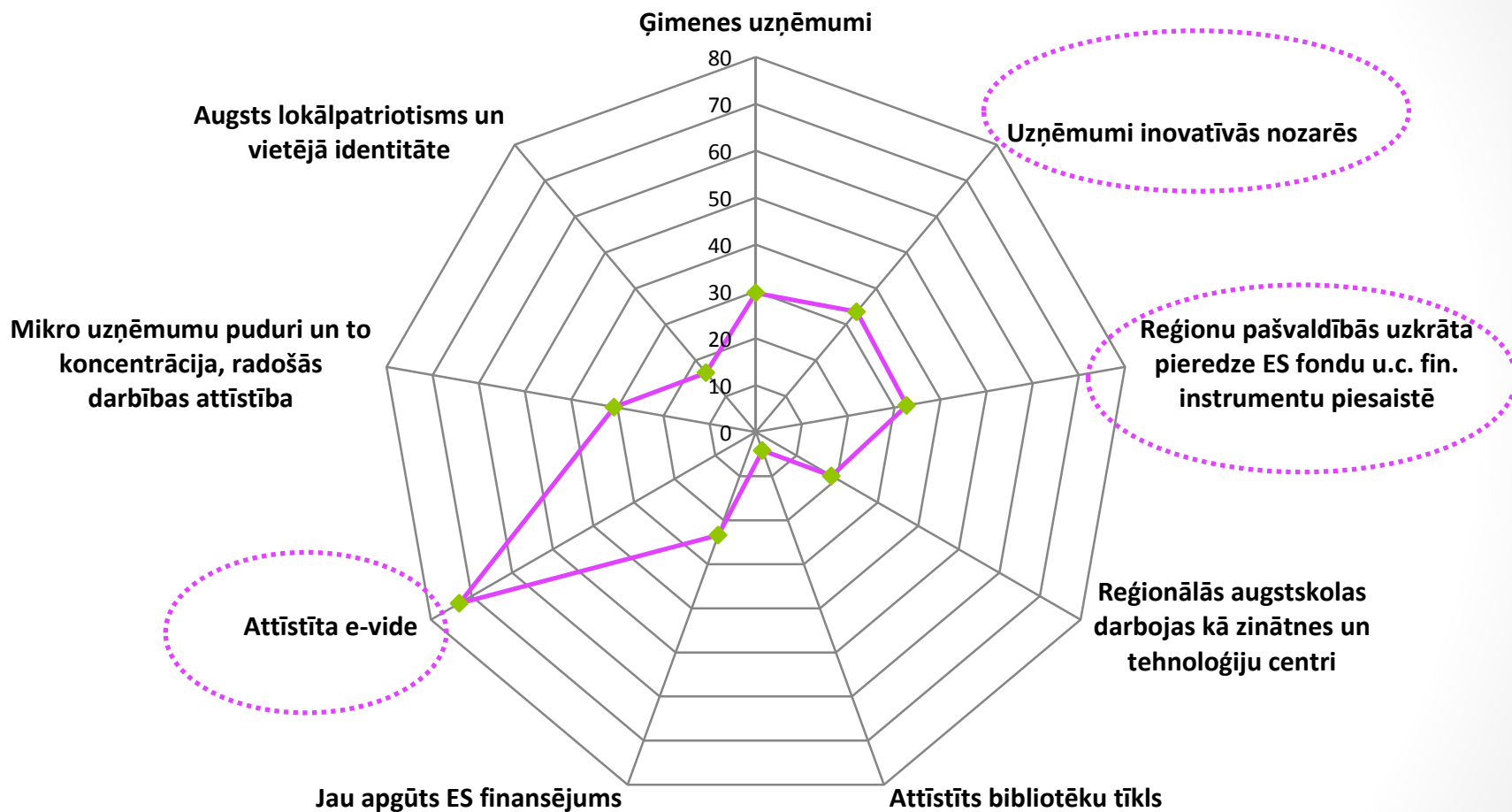

PĒTĪJUMA METODES

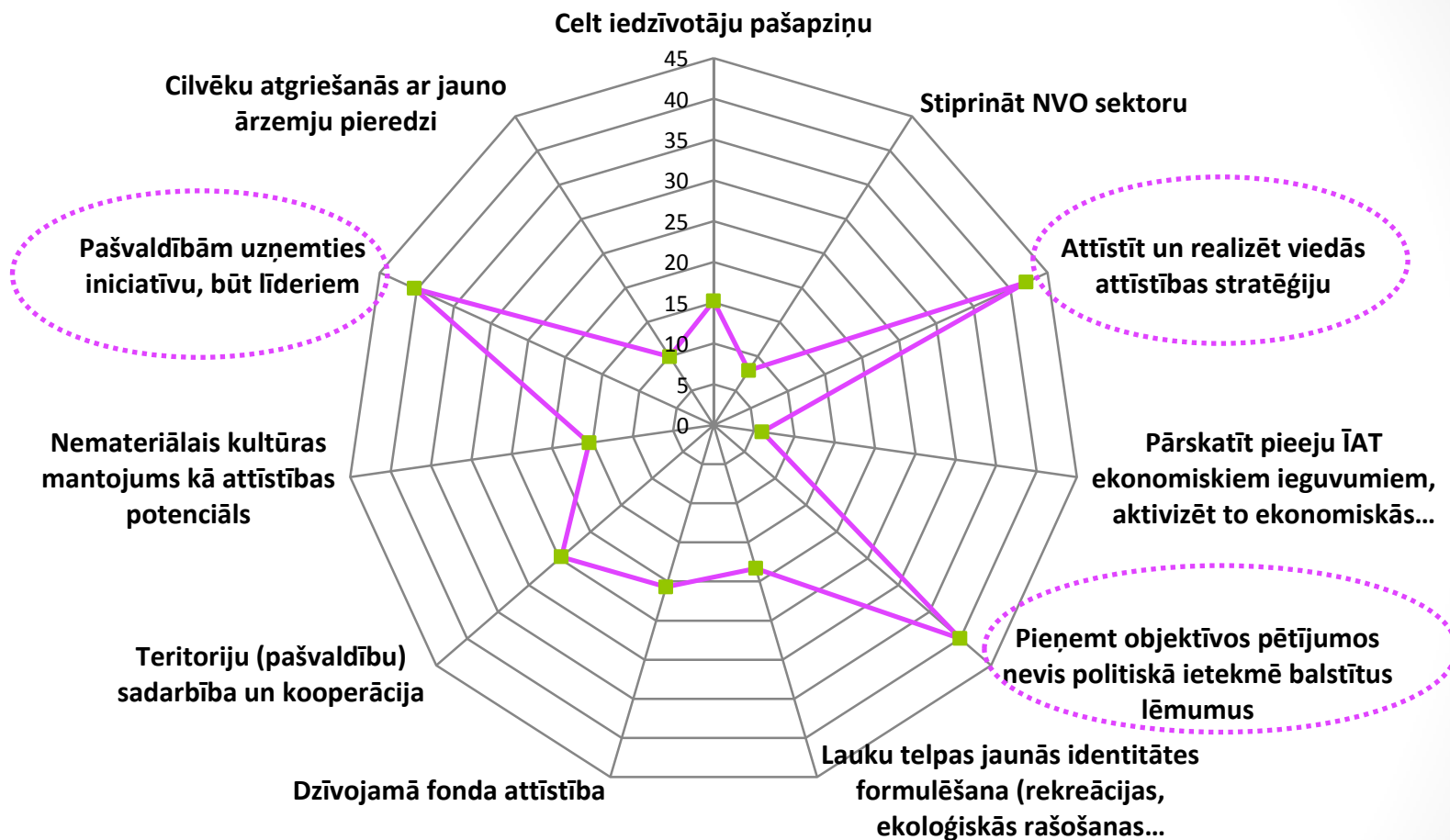
- Faktoru analīze
- **Hierarhiju analīzes metode**
- **Iedzīvotāju aptaujas**
- Ieinteresēto un iesaistīto pušu intervijas
- Izpētes teritoriju apsekojumi dabā, fotofiksācija
- Klāsteru analīzes metode
- Korelāciju analīze
- Literatūras, informācijas avotu studijas
- Pašvaldības izdevumu satura analīze
- Statistikas datu analīze (CSP, VID, LURSOFT u.c.)

Latvijas telpas stiprās puses un to nozīmīgums

Latvijas telpas iespējas un to nozīmīgums

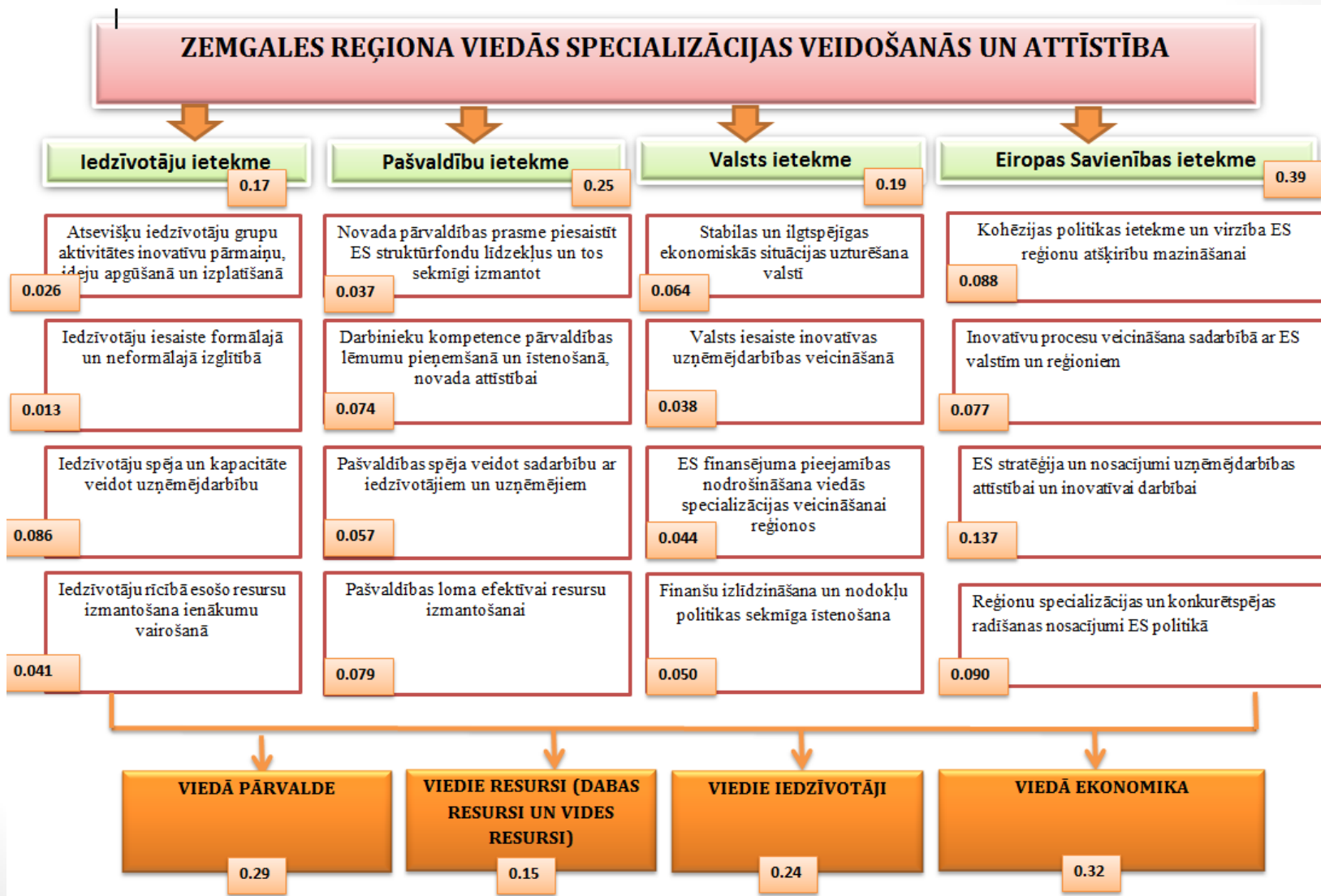

Thomas L. Saaty

Viedās teritorijas veidošanās un attīstība

Hierarhiju analīzes modelis Zemgales reģionam

Viedās teritorijas veidošanās un attīstība

Ekspertu izvēlētie reģionu attīstības scenāriji

Tautsaimniecības zināšanu ekonomikas segmenta iekšējā struktūra 2015.gadā,%

Reģions	Augsto tehnoloģiju uzņēmumi	Vidēji augsto tehnoloģiju uzņēmumi	Zināšanās balstītie uzņēmumi
Zemgales	1.0	5.5	93.5
Pierīgas	0.9	2.8	96.3
Vidzemes	0.1	4.2	95.7
Latgales	0.4	4.6	95.0
Kurzemes	0.5	5.1	94.4

Zināšanu ekonomikas dotās iespējas

(Neto apgrozījums uz vienu nodarbināto tautsaimniecības sektorā, 2014.)

	Tautsaimniecības sektors	NETO apgrozījums , EUR
1	Augstās tehnoloģijas un Vidēji augstās tehnoloģijas	84976.8
2	Tirdzniecība	79496.7
3	Zemās tehnoloģijas	75099.2
4	L/s,mežsaimniecība	74587.9
5	leguves rūpniecība	66195.7
6	Medium Low-Tech	59878.2
7	Būvniecība	43751.7
8	Vides un komun. saimniec	33365.7
9	Pakalpojumi	30458.5
10	Zināšanu ietilpīgie pakalpoj.	14923.1

(EUROSTAT, NACE 2, Reģ.)

Augsti tehnoloģiska (*HT*) un vidēji augsti tehnoloģiska (*MHT*) ražošana, tā kuras veikšanai nepieciešami speciāli ieguldījumi pētniecībā

Piemēram:

- Farmaceutisko pamatvielu ražošana
- Elektronisko komponentu ražošana
- Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošana
- Elektrisko iekārtu ražošana
- Iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražošana
- Automobiļu, piekabju un puspiekabju ražošana
- u.c.

(EUROSTAT, NACE 2, Reģ.)

Veiksmes stāsti (high-tech rūpniecība)

Uzņēmuma nosaukums	Novads	Apraksts
Baltic Solar	Nīcas novads	Uzņēmums Baltic Solar nodarbojas ar videi draudzīgās enerģijas iegūvi, saules paneļu parku projektēšanu un celtniecību. Uzņēmums patreiz apsaimnieko lielāko saules paneļu parku Kurzemē, Nīcas novada "Teikās".
Linum Color	Iecavas novads	Preču zīmes nosaukums PAINT ECO raksturo uzņēmuma filozofiju, ražojot ekoloģiskus, videi draudzīgus koksnes apdares līdzekļus kā lineļļas pernica; beice; krāsas; vask; citi produkti koka virsmu apstrādei. Iecavas novada zīmols «Paint Eco» saņēmis balvu pasaules mēroga interneta vietņu konkursā «Web Awards 2015». Iecavnieki ir uzvarētāji nominācijā «Labāka pasaule». Tajā vērtē un apbalvo uzņēmumus, kuri ir zaļi, tīri un pozitīvi domājoši, strādā ar mērķi uzlabot vidi.

Zināšanās balstītie pakalpojumi (*KIS*) ir tie, kurus var sniegt augsti kvalificēts personāls

Piemēram:

- Grāmatu, periodisku izdevumu izdošana
- Datorprogrammēšana
- Datu apstrāde, interneta portālu darbība
- Juridiskie pakalpojumi
- Arhitektūras un projektēšanas pakalpojumi
- Pētījumu veikšana
- Specializētie projektēšanas darbi
- Veterinārie pakalpojumi
- Juridiskie pakalpojumi
- Medicīniskie pakalpojumi
- U.c.

(EUROSTAT, NACE 2, Reģ.)

Veiksmes stāsti Latgales novados, KIS pakalpojumi

<i>Uzņēmuma nosaukums</i>	<i>Novads</i>	<i>Darbības nozare (NACE 2.red)</i>	<i>Apraksts</i>
<i>Arnico IK,</i>	Līvānu novads	62.01 – Datorprogrammēšana <i>(Knowledge-intensive services)</i>	
<i>Skripts IK,</i>	Preiļu novads	62.09 – Citi informācijas tehnoloģiju un datoru pakalpojumi <i>(Knowledge-intensive services)</i>	Detalizēta informācija par šo trīs uzņēmumu darbību nav pieejama, tomēr tos var izmantot kā piemēru zināšanu ietilpīgu pakalpojumu jomā Latgales reģionā. Šeit var minēt, salīdzinoši augstu individuālo aktivitāti reģionā zināšanu ietilpīgajā nozarē “Datorprogrammēšana, konsultēšana un saistītas darbības” (62).
<i>ItSeven IK</i>	Krāslavas novads	62.02 – Konsultēšana datoru pielietojumu jautājumos <i>(Knowledge-intensive services)</i>	
<i>Art by Angel SIA</i>	Krāslavas novads	90.01 - Mākslinieku darbība <i>(Knowledge-intensive services)</i>	

Zināšanu ietilpīgie pakalpojumi

Medicīnas pakalpojumi Vidzemē

DENTA PLUS" Smiltenes novads Smiltene Medicīnas un zobārstniecības instrumentu un piederumu ražošana (32.50, versija 2.0) (Avots: GP2015, CSP)

REĢIONĀLO FORUMU SĒRIJA

ZEMGALĒ, VIDZEMĒ, LATGALĒ, KURZEMĒ, PIERĪGĀ

Sadarbībā ar reģionālām augstskolām un vietējiem uzņēmējiem

- ZEMGALES FORUMS - "VIEDĀ EKONOMIKA: ZINĀTNE, TEHNOLOĢIJAS UN INOVĀCIJAS"
(2016.gada 15.novembris)
- VIDZEMES FORUMS - "VIEDĀ EKONOMIKA: ZINĀTNE, TEHNOLOĢIJAS UN INOVĀCIJAS"
(2017.gada 16.februārī)
- LATGALES FORUMS - "ZINĀTNE UZŅĒMĒJDARBĪBAS ATTĪSTĪBAI REĢIONĀ"
(2017.gada 12.aprīlis)
- KURZEMES FORUMS - "IT UN RADOŠĀS INDUSTRIJAS UZŅĒMĒJDARBĪBAS ATTĪSTĪBAI REĢIONĀ" (2017.gada 31.maijs)

NĀKAMĀIS FORUMS NORISINĀSIES PIERĪGĀ

Ieteikumi Latvijas attīstībai

- Valdībai sekmēt zināšanās balstītā ekonomikas sektora attīstību
- Veidot ciešāku sadarbību starp reģionālajām augstskolām un uzņēmējiem, pašvaldībām, lai **pasūtītu/ izmantotu/ popularizētu zinātnieku pētījumus** par vietējo resursu: teritorijas, iedzīvotāju, uzņēmējdarbības iespēju, u.c. efektīvāku izmantošanu
- Pašvaldībās lielāku uzmanību pievērst cilvēka faktoram: **uzņēmējiem (Latvijas tautsaimniecības un vietējās teritorijas attīstības pamats)**, vietējiem iedzīvotājiem, pašvaldību darbiniekiem, kā arī “viesiem/ lektoriem”: augstskolu mācību spēkiem u.c.
- Pašvaldībām, uzņēmējiem un NVO vēl aktīvāk iesaistīties dažādu **sadarbības veidu attīstībā**, piem., *LEADER projektu realizācijā*.
- Turpināt Valsts pētījumu programmas, kas ļauj apvienot augstskolu zinātnisko potenciālu un sekmēt jauno zinātnieku izaugsmi

Prezentāciju un Foruma norisi atbalstījusi VPP EKOSOC-LV

Paldies par uzmanību!

